

Prawo karne

Wydanie 4.

Wprowadzenie

Prezentujemy Czytelnikowi czwarte wydanie wspólnego podręcznika do prawa karnego materialnego. Założenia tego opracowania nie uległy zmianie – staraliśmy się omówić podstawowe zagadnienia prawa karnego w sposób akademicki. Zajmujemy się zatem przede wszystkim podstawowymi problemami i pojęciami prawa karnego, istotą prawa karnego, nauką o ustawie karnej, interpretacją karnistyczną, pojęciem przestępstwa i budową typów czynów zabronionych, następnie ustalaniem sposobu popełnienia przez sprawcę czynu zabronionego, warunkami jego przestępczości, a także środkami reakcji karnoprawnej na przestępstwo, środkami probacyjnymi, regułami kształtowania reakcji karnoprawnej na przestępstwo oraz środkami zabezpieczającymi.

Proponowaną metodę pracy dogmatycznej z prawem karnym pozostawiamy tę samą. Uważamy w niej za przydatne uwzględnienie normy sankcjonowanej w procesie wykładni, który powinien uwzględniać argumentację prokonstytucyjną i prounijną, odpowiednio wiązać ochronę prawnokarną z systemem reguł postępowania z dobrami prawnymi i aksjologią systemu prawa, oraz normę sankcjonującą, wprowadzającą karalność konkretnego zachowania. Ta ostatnia powinna być w naszej ocenie poddana innym narzędziom wykładniczym, z naciskiem na ścisłość i rygoryzm rekonstrukcji tej normy. Ma to ogromne znaczenie w praktyce procesowej.

Prawo karne podlega w ostatnich latach istotnym zmianom. W 2015 r. weszły w życie – ściśle korespondujące z pierwotnymi założeniami Kodeksu karnego z 1997 r. – rozwiązania, które miały zwiększyć stosowanie realnie odczuwalnych, ale nieizolacyjnych kar, a ponadto uprościć orzekanie kary łącznej oraz przebudować system środków zabezpieczających. Część z tych rozwiązań uległa ponownej negatywnej korekcie po 2016 r., poprzez nowelizacje podejmowane przez ustawodawcę wyrażającego ideę represyjności prawa karnego. Kolejne inicjatywy ustawodawcze doprowadziły ostatecznie w roku 2019 do uchwalenia systemowej nowelizacji Kodeksu karnego, której podstawą była właśnie taka wizja prawa karnego. Ustawa ta została skierowana w ramach kontroli prewencyjnej do Trybunału Konstytucyjnego i ostatecznie uznana za niezgodną z Konstytucją RP. Niestety, w roku 2020, wraz z wprowadzaniem kolejnych ustaw specjalnych poświęconych interwencjom wymaganym przez za-

grożenie epidemiologiczne, wprowadzono kolejne zaostrzenia systemu prawa karnego. W rezultacie, Kodeks karny w obecnym brzmieniu to ustawa w wielu miejscach niespójna aksjologicznie, kazuistyczna i spolityzowana. Przygotowanie podręcznika i nauczanie prawa karnego w takich warunkach jest zadaniem skrajnie trudnym.

Jak każde cykliczne wydawnictwo, podręcznik za każdym razem poprawiamy w nadziei, że będzie bardziej przydatny i kompetentny. Za dalsze podpowiedzi będziemy wdzięczni.

Michał Królikowski
Robert Zawłocki

[Przejdź do księgarni →](#)